

REGISTERBLAD

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I JÖNKÖPINGS LÄN

NRO06066 LANNASKEDEPLATÅN

Kommun: Vetlanda (85)

Kartor: 6E SO

Areal: 398 ha

Naturgeografisk region: 13 sydsvenska höglandets centrala och östra delar

Kust/havsregion: -

Regionindelning för sjöar och vattendrag: -

Agrara kulturlandskapsregioner: -

Landskapsformer: 2 sprickdalslandskap

Riksvärde

Ås
Isälvsdelta
Kame

Värdeomdöme: Lannaskedeplatån med dess tillförselåsar, randdelta, åsgropar och andra formelement utgör en nyckellokal för den geovetenskapliga forskningen om isavsmältningen på höglandet. Platån utgör ett välutbildat isälvsdelta med en markerad distalbrant.

Huvudkriterier: A, E

Förutsättningar för bevarande: Tåktverksamhet, schaktningar, utfyllnader och andra åtgärder som förändrar morfologin kan skada området. Även terrängkörning kan i känsliga delar utgöra ett hot.

Säkerställande: -

Områdets huvuddrag: Lannaskedeplatån är en stor, komplex grusavlagring mellan Emån i norr och Lannaskede-Landsbro i söder. I norr finns tre välutbildade getryggsåsar, som visar materialets ursprung från tre skilda isälvar. Åsarna går söderut över i kamefält med distinkta ryggar, åsropar och åsgravar. Distinkta ryggar löper kors och tvärs i området. I söder övergår Lannaskedeplatån i en flack deltayta med en kraftigt markerad distalbrant, vilken är välbevarad. Isälvarna mynnade och avsatte ett delta i en issjö, vilken sträckte sig söderut mot Fröderyd. Förekomsten av åsgropar och åsgravar tyder på att deltat varit omgivet av stora dödispartier då det bildades. Förutom de många formelementen i norr finns också morän, överlagrande sedimenten, vilket är typiskt för en randbildning avsatt vid iskanten.

Större delen av Lannaskedeplatån är täckt av barrblandskog.

Anmärkningar: Området är påverkat av tåktverksamhet.

Referenser:

Länsstyrelsen i Jönköpings län, naturvårdsenheten, 1981: Grusinventering, Vetlanda kommun. SGU.

Nelson H, 1910: Omranddeltan och randåsar i mellersta och södra Sverige. SGU ser. C 220.

Persson T, 1974: Isälvsavlagringarnas morfologi. Några exempel från södra och mellersta delen av Sydsvenska höglandet. svensk geografisk årsbok 50.

Svensson G, 1979: Naturinventering Vetlanda kommun.

Lindén A G, 1999: Översiktlig dokumentation av Lannaskedeplatån. SGU 1999:3.